

26 B:9

Fråga om avgiftsskyldigheten för överförbrukning och avgiftens beräkning sedan registrerande mätare konstaterats vara felaktig

LL äger fastigheten Sollentuna Gullregnet 3. Fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för Sollentuna Energi AB:s allmänförklarade va-anläggning och är ansluten till anläggningen. Fastigheten är bebyggd med en villa och används för bostadsändamål. Sollentuna Energi AB (bolaget) har den 9 september 2005 fakturerat LL för bl.a. avgift för vatten och avlopp för perioden den 1 april 2005 - den 1 september 2005 med ett belopp om 6 732:58 kr inklusive mervärdesskatt. Va-avgiften består av mätaravgift, lägenhetsavgift och förbrukningsavgift. Vattenmätaren har bytts ut den 24 augusti 2005 och har vid kontroll vid ackrediterat kontrollorgan (Norrvatten) den 20 september 2005 konstaterats uppvisa icke tillåten felmätning. Av det fakturerade beloppet har LL den 27 september 2005 betalat 1 743:03 kr och den 23 oktober betalat 340:60 kr. Av det fakturerade beloppet är 4 648:95 kr ännu inte betalat.

LL yrkade att Va-nämnden skulle fastställa att den resterande ännu inte betalade brukningsavgiften för perioden den 1 april 2005 – den 1 september 2005 om 4 648:95 kr skulle nedsättas till noll.

Bolaget medgav nedsättning med 1 079 kr inklusive mervärdesskatt men bestred i övrigt yrkandet.

LL anförde: Den av kommunen begärda avgiften är mycket högre än vad som tidigare har varit normalt för fastigheten. Det finns ingen förklaring till att vattenförbrukningen skulle ha ökat under den aktuella perioden. Den felvisning som konstaterats vid kalibreringen av vattenmätaren motsvarar inte fullt ut den ökade förbrukningen jämfört med tidigare normalförbrukning. Vattenförbrukningen på fastigheten har konstant sjunkit över åren. Förbrukningen både perioden före och perioden efter den i målet aktuella perioden har varit på helt andra nivåer. Normalförbrukning har under år 2004 varit 37 kubikmeter per månad, vid årsskiftet 2004/2005 32 kubikmeter per månad och under hösten 2005 25 kubikmeter per månad. Den av kommunen begärda avgiften är inte rimligt med hänsyn till tidigare och efterföljande normalförbrukning.

Bolaget anförde: Det medges att den fakturerade avgiften skall reduceras med 1 079 kr med anledning av det konstaterade mätfelet. Den vattenmätare som uppsattes på fastigheten år 1994 och utbyttes år 2005 var en typgodkänd femställig vinghjulsmätare av fabrikat SPX. Avläsningar har med något undantag skett årligen. Vid nedmonteringen visade mätaren ställningen 4772 kbm. Beräknad mätarställning på grundval av tidigare avläsningar var 4304 kbm. Mellanskillnaden mellan beräknad och uppmätt förbrukning fakturerades den 9 september 2005. Mätaren blev efter nedmonteringen inte godkänd vid provning vid ackrediterat kontrollorgan (Norrvatten). Mätarprovning skedde vid två olika flöden, dels vid Q_n som är normflödet för mätaren som i detta fall är 2500 liter per timma (0,69 liter per sekund) och dels vid Q_t som i detta fall är 200 liter per timma (0,05 liter per sekund). Normflödet 0,69 liter per sekund

motsvarar samtidig tappning till badkar tvättmaskin och WC, medan 0,005 liter per sekund motsvarar halvt normalt flöde till tvättställ. Enligt provningsprotokollet är felvisningen 5,28 % vid Q_t , medan felvisningen vid Q_n ligger inom det godkända intervallet 4,0 %. Det framgår av förbrukningsdiagram avseende fastigheten en tendens till ökning under senare tid. Det är naturligt att vattenmätare visar för mycket när vinghjulen med tiden får beläggningar och därför snurrar fortare. Mätaren har bytts ut inom den inom kommunen stipulerade utesittningstiden, som är elva år. Det framgår inga drastiska förändringar i förbrukningsstatistiken för fastigheten och vattenmätarens slutställning är rätt avläst.

Va-nämnden yttrade:

I målet är fråga om betalningsskyldighet för va-avgifter som enligt tillämpliga avgiftsregler skall tas ut i förhållande till uppmätt vattenförbrukning när det konstaterats att vattenmätaren inte visar den verkliga förbrukningen.

LL har påstått att förbrukningsavgiften skall bestämmas med ledning av den normalförbrukning inom fastigheten som föregick och efterföljde den aktuella perioden. Bolaget har invänt att förbrukningsavgiften har bestämts efter uppskattning av vattenförbrukningen i enlighet med Svenskt Vattens anvisningar och att det är skäligt att den sålunda beräknade avgiften utgår.

I Boverkets föreskrifter om vatten- och värmemätare (BFS 1994:26) omtryckt (BFS 1998:25) anges största tillåtna felvisning för vattenmätare i drift. Högsta tillåtna felvisning är $\pm 4\%$. Om det vid kontroll av en vattenmätare framgår att mätarens felvisning överskrider eller underskrider tillåtet värde måste den volym som läggs till grund för debiteringen vara justerad med hänsyn härtill. För att kunna göra en korrekt justering är det nödvändigt att känna till när under mätarens utesittningstid felvisningen började. Detta är i allmänhet inte känt. Felet kan ha inträffat snart efter det att mätaren installerades eller förändrats med tiden. Tidigare avläsningar kan ge vägledning för fastställande av den tidpunkt när mätaren började visa fel. Om det är möjligt ur tillgänglig dokumentation att dra några slutsatser, bör dessa användas vid justering av den volym förbrukat vatten som skall debiteras.

Va-nämnden har i tidigare mål funnit att kommunen får anses berättigad att grunda avgiftsberäkningen på en uppskattning av vattenförbrukningen inom fastigheten i sådana fall då mätarfel har konstaterats men det inte är klart när felet uppstått. I brist på andra hållpunkter godtas att uppskattningen sker med ledning av förbrukningstalen för kringliggande avläsningsperioder. Uppskattningen måste under alla förhållanden ske så att brukaren inte drabbas av en högre avgift än som skulle ha utgått om den faktiska förbrukningen varit känd. (Se Va-nämndens beslut den 17 april 1974 [Bva 13/74] mål nr Va 13/72)

Branschorganisationen Svenskt Vatten har publicerat anvisningar för justering av mätresultat vid felvisande mätare i P34 Kallvattenmätare – Anvisningar med kommentarer, reviderad november 1996. I publikationen anges att följande metod för justering av mätresultatet bör tillämpas om det inte på annat sätt kan med god säkerhet fastställas när tillåten felvisning började överskridas.

Det antas som utgångspunkt för beräkningen att mätaren visade 0% fel då den installerades och att felvisningen därefter har ökat proportionellt mot tiden, se fig. 1 nedan.

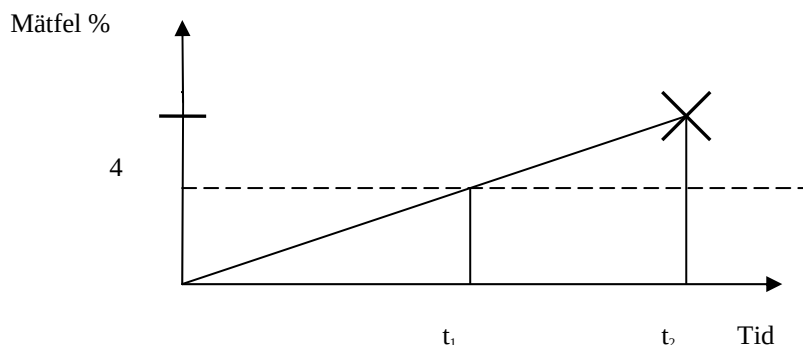

Fig. 1.

Vid den tidpunkt då mätaren tas ned (t_2) konstateras felvisning av viss storlek (a %). Ur figuren ovan kan utläsas vid vilken tidpunkt tillåtet mätfel (4 %) med dessa utgångspunkter kan antas började överskridas (t_1). Mätresultatet bör korrigeras för tiden från det att felvisningen kan antas ha börjat till det att mätaren tagits ned. Medelvärde av felet under denna period är $(a+4)/2$ %. Uppmätt volym för perioden bör därför korrigeras med $(a+4)/2$ %. Hela den beräknade felvisningen bör således tillgodoräknas fastighetsägaren och inte endast den del som överskrider tillåten felvisning.

Va-nämnden gör följande bedömning.

LL har inte ifrågasatt bolagets uppgift att vattenmätaren visat felaktigt resultat. Bolaget har i målet åberopat kontrollrapport från Norrvatten till utvisande av felmätningens storlek. Va-nämnden finner inte skäl att ifrågasätta riktigheten i det resultat som framgår av kontrollrapporten.

Utredningen i målet visar följande förbrukningsstatistik baserad på avläsningar av vattenmätaren för Gullregnet 3:

1999-04-27 – 2000-10-27:	44,9 kubikmeter/månad
2000-10-28 – 2002-10-27:	58,0 kubikmeter/månad
2002-10-28 – 2003-10-29:	37,3 kubikmeter/månad
2003-10-30 – 2004-10-28:	32,0 kubikmeter/månad
2004-10-29 – 2005-08-24:	63,1 kubikmeter/månad
2005-08-25 – 2005-10-24:	22,0 kubikmeter/månad

Ny vattenmätare installerades den 24 augusti 2005. Den i detta mål aktuella fakturan avser perioden den 1 april 2005 – den 1 september 2005. Det kan konstateras att förbrukningen under den period fakturan avser är högre än närmast omkringliggande perioder. Avvikelsen är dock inte av sådan storlek att det går att härav få någon säker ledning vad gäller frågan vid vilken tidpunkt vattenmätaren började visa fel.

Bolaget har uppskattat vattenförbrukningen i enlighet med ovan redovisade anvisningar från Svenskt Vatten och har därvid beaktat att mätaren innan den installerades på Gullregnet 3 hade ett visst tillåtet mätfel. Att beräkna förbrukningsavgiften efter en uppskattning av vattenförbrukningen på det sätt som sätt bolaget gjort får anses vara en vedertagen metod. Förbrukningsavgift skall därför utgå i enlighet med den beräkning bolaget gjort. Bolaget har medgett reduktion av den fakturerade avgiften för perioden den 1 april 2005 – den 1 september 2005 (6732:58 kr) med 1 079 kr.

Va-nämnden fastställde att förbrukningsavgiften för perioden den 1 april 2005 - den 1 september 2005 efter medgiven nedsättning skulle utgå med 5 653 kr 58 öre.

Beslut: 2006-06-14, BVa 27

Mål: Va 159/05